

ЗАТВЕРДЖУЮ

ПОГОДЖУЮ

**Річний план
роботи практичного психолога
Полянської гімназії
Харечко Олени Василівни
на 2022-2023 навчальний рік**

Вступ

Склад психологічної служби в закладі освіти:

практичний психолог (0,5 ставки)

Нормативно-правові документи, на основі яких укладено план роботи:

План роботи психологічної служби **Полянської гімназії** на 2022-2023 навчальний рік складено відповідно до:

- Законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту»;
- Про затвердження Положення про психологічну службу в системі освіти України (Наказ Міністерства освіти і науки України №509 від 22.05.2018 р.);
- Лист МОН від 27.07.2020 № 22.1/10-1495 "Про пріоритетні напрями роботи психологічної служби у системі освіти на 2020-2021 н.р."
- "Типового Положення про центри практичної психології і соціальної роботи" (Наказ Міністерства освіти і науки України №385 від 14.08.2000 р.);
- листа Міністерства освіти і науки України №1/9-529 від 05.09.2018 р. Про документацію працівників психологічної служби у системі освіти України;
- "Про затвердження Положення про психологічний кабінет дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів ” (наказ від 19.19.2001р. №691);
- Лист Міністерства освіти і науки України №1/9-557 від 28.10.2014 р. Методичні рекомендації щодо взаємодії педагогічних працівників у навчальних закладах та взаємодії з іншими органами і службами щодо захисту прав дітей ;
- Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.02. 2010 № 59 Про вжиття заходів щодо запобігання насильству над дітьми;
- «Про охорону дитинства» (зміни до Закону);
- «Про забезпечення організаційно – правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;
- Указ Президента України від 30.12.2000 № 1396/2000 «Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей»;

- Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.06. 2005 № 330 «Щодо захисту законних прав та інтересів дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;
- Лист МОН від 30.05.2022 № 1/5735-22 «Про запобігання та протидію домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні»;
- Лист МОН від 12.04.2022 № 1/4068-22 «Щодо недопущення участі неповнолітніх у наданні інформації ворогу про військові позиції Збройних сил України»;
- Лист МОН від 10.06.2022 № 1/6267-22 «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України»;
- Лист МОН від 27.06.2022 № 1/7035-22 «Про підготовку до початку та особливості організації освітнього процесу в 2022/23 навчальному році»
- Лист МОН від 02.08.2022 №1/8794-22 «Щодо діяльності психологічної служби у системі освіти в 2022/2023 навчальному році»

I. Аналітична частина

У 2021-2022 навчальному році у даній школі навчалось ____ здобувачів освіти, усіх успішно переведено до наступного класу.

Практичний психолог школи протягом навчального року здійснював психологічний супровід освітнього процесу за основними напрямками діяльності з учасниками освітнього процесу: діагностика, профілактика, корекція, навчальна діяльність, консультування, просвіта.

Соціально-психологічні дослідження здобувачів освіти були спрямовані на виявлення причин труднощів у навчанні, інтелектуальному розвитку, соціально-психологічній адаптації; вивчення та визначення індивідуальних особливостей динаміки розвитку особистості, потенційних можливостей в освітньому процесі, професійному самовизначенні.

Корекційно-відновлювальна, розвивальна, просвітницька та профілактична робота із здобувачами освіти була спрямована на розвиток пізнавальної діяльності, формування позитивної мотивації до освітнього процесу, навичок самоконтролю, навичок соціальноприйнятих способів вираження негативних емоцій, відповідальної поведінки, формування позитивного образу «Я», згуртування здобувачів освіти у класному колективі, корекцію агресивності, емоційно-вольової сфери, зниження рівня тривожності, корекцію страхів, розвиток комунікативних навичок здобувачів освіти, соціальної компетенції, емоційного інтелекту, подолання егоцентризму, формування у дітей негативного ставлення до шкідливих

звичок, навичок здорового способу життя (система тренінгових занять за програмами «Дорослішай на здоров'я», «Рівний-Рівному», «Корисні звички», «Профілактика торгівлі людьми»), перенаправлення енергії на соціальну роботу і культурну творчість (залучення до естетично-трудового виховання в рамках роботи закладу).

Робота із здобувачами освіти молодшої вікової ланки була направлена на підготовку особистості до освітнього процесу, зниження ризиків проблем адаптації до освітнього середовища, формуванню готовності до переходу у середню ланку здобувачів освіти 4 класу, своєчасне попередження відхилень у розвитку та становленні особистості.

Відповідно до впровадження інклюзивної освіти практичним психологом спільно з командою супроводу організовано корекційно-просвітницьку роботу з дітьми з особливими освітніми потребами та реалізовано індивідуальні плани розвитку дітей.

Робота з здобувачами освіти середньої та старшої вікової ланки була спрямована на допомогу в адаптаційний період п'ятикласників, усунення виявлених труднощів соціально-психологічного розвитку здобувачів освіти (недостатній рівень навчальних досягнень, порушення поведінки, емоційна нестабільність), міжособистісних стосунках, запобігання конфліктним ситуаціям в освітньому процесі, зниження ризиків схильності до залежностей та правопорушень, різних форм девіантної поведінки, допомога в соціалізації здобувачів освіти 9-11 класів, профорієнтаційна робота.

Робота з педколективом орієнтувалась на оптимізацію емоційних станів, попередження «професійного вигорання», гуманізацію взаємин учасників освітнього процесу, творче подолання конфліктів, консультування із складних проблем в освітньому середовищі серед учасників освітнього процесу, допомогу у проведенні індивідуальної роботи із здобувачами освіти.

Особливий акцент у щоденній діяльності зроблено на роботі з батьками. Продовжено роботу консультпункту «Сімейна педагогіка» (надавалась консультативна допомога батькам здобувачів освіти на теми: «Вплив взаємин в родині на розвиток особистості дитини», «Відповідальне батьківство», «Сім'я – простір без насильства», «Батьківське ставлення до дитини»), постійно оновлювався стенд «Батьківський всеобуч», активна участь у батьківських зборах.

Запроваджено діяльність сторінки «Кабінет психолог» на офіційному сайті, де всі учасники освітнього процесу отримували просвітницьку та

консультативну допомогу у вирішенні хвилюючих питань щодо навчання та виховання дитини в умовах дистанційного навчання.

Головним завданням служби за 2021-2022 н.р. було:

- Створення сприятливих умов для розвитку дитини, надання допомоги дітям з особливими освітніми потребами, встановлення зв'язків і дружніх відношень між учнем, сім'єю та школою;
- Забезпечення якісного психологічного супроводу навчально-виховного процесу;
- Науково-методичне і практичне забезпечення просвітницької роботи з педагогами, учнями та батьками;
- Орієнтація виховної роботи на соціально-психологічну профілактику негативних явищ в учнівському середовищі, превентивну освіту, профілактику девіантної і ризикованої поведінки підлітків; формування толерантної особистості;
- Розвиток у дітей творчих здібностей, підтримка обдарованих учнів, формування навичок самоосвіти і самореалізації особистості;
- Надання психологічної допомоги переміщеним особам та сім'ям учасників бойових дій ;
- Спільними зусиллями служби та вчителів зрозуміти особливості дитини як підростаючої особистості, яка формується в контексті її життєвих умов, з урахуванням історії виховання, вікових, статевих та індивідуальних рис. За допомогою форм роботи служби, а саме: консультативної , психодіагностичної, корекційної та розвивальної, досліджували період адаптації учнів (1, 5, 10 класи), особистісні особливості підлітків (6-9 класи), визначали професійні напрямки старшокласників, випускників (9, 11 класи).

II. Цілепокладаюча частина

Проблема, над якою працює практичний психолог: «Сприяння розвитку особистості шляхом формування психологічної та соціальної компетентності».

Для організації належного психологічного, соціально-педагогічного супроводу учасників освітнього процесу необхідно реалізувати пріоритетні завдання на 2022/2023 навчальний рік:

1. Психологічна допомога та емоційна підтримка учасників освітнього процесу.

2. Розвиток особистісних особливостей учнів шляхом сприяння їх соціалізації, розвитку морального виховання, толерантності, профілактики ксенофобії тощо;
3. Робота з переселенцями
4. Робота з постраждалими від війни
5. Підвищення компетентності педагогічних працівників у напрямі надання першої психологічної допомоги
6. Психологічне забезпечення освітнього процесу, супровід психічного, розумового, соціального і фізичного розвитку здобувачів освіти.
7. Психологічне та соціально-педагогічне забезпечення та супровід інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами, консультативна та просвітницька робота з батьками.
8. Посилення профілактичної роботи із протидії торгівлі людьми.
9. Посилення роботи зі здійснення профілактичних заходів щодо зниження вживання алкоголю та наркотичних речовин підлітками.
10. Посилення профілактичної роботи з подолання правопорушень, злочинності серед неповнолітніх.
11. Забезпечення захисту прав і свобод дітей, створення безпечного середовища (запобігання насильству в закладі та домашньому насильству).
12. Просвітницька робота з учасниками освітнього процесу щодо загроз, які може нести інтернет (шахрайство, спам, кібербулінг тощо).
13. Популяризація ненасильницької моделі поведінки.
14. Інформування про соціально-небезпечні хвороби.
15. Продовження діяльності сторінки «Кабінет психолога» на сайті закладу та онлайн-консультування.

У своїй роботі практичний психолог орієнтується на запити адміністрації школи та учасників освітнього процесу (здобувачів освіти, батьків, педагогів). До активної співпраці долучити усіх учасників освітнього процесу.

III. Змістовна частина

№ з\п	Напрями діяльності з учасниками освітнього	Термін проведення	Цільова група/аудиторія	
-------	--	-------------------	-------------------------	--

	процесу закладу освіти. Види та форми роботи			Відмітка про виконання
1. Діагностика				
1.1	Дослідження рівня сформованості адаптації до шкільного навчання (шкільної мотивації, емоційного стану): - відвідування уроків, спостереження за стилем спілкування вчителя з учнями; - проведення бесід із класоводам 1-го класу з метою визначення рівня адаптації учнів; - проведення діагностики емоційного стану першокласників у перші дні відвідування школи Методика «Школа звірів» (С. Панченко) Опитувальник адаптації дитини до школи Ковальнової-Тарасенко, методика «Будиночки»,	жовтень - листопад березень (повторно)	учні 1-х класів	
1.2	Діагностика адаптованості п'ятикласників. Груповою діагностикою: Опитувальник К. Роджерса для виявлення адаптованості / неадаптованості особистості - тест на дослідження шкільної тривожності Філіпса - вивчення мотивації навчання (Лусканова)	жовтень-листопад січень-лютий (повторно)	учні 5-х класів	

	- Самооцінка школяра (Лонг Б., Зиллер Р., Хендерсон Р., 1986г)			
1.3	Діагностика адаптованості учнів 10-го класу: - вивчення рівня особистісної зрілості (опитувальник Ю.Гільбуха) -методика визначення особистісної адаптованості школярів (А. В. Фурман) -дослідження мікроклімату та структури взаємовідносин у класному колективі (соціометрія) Дж. Морено	листопад березень (за потребою)	учні 10 класів	
1.4	Виявлення професійних нахилів, інтересів, здібностей старшокласників з метою рекомендації відповідного профілю навчання та вибору майбутньої професії. Групової діагностики «Диференційно-діагностич ний опитувальник» (Клімов), тест «Тип особистості» (Голланд), «Карта інтересів» (Голомшток)	листопад січень-лютий	учні 11-х класів учні 9-х класів	
1.5	Проведення діагностичного мінімуму в 4-му класі: - діагностика рівня тривожності (Філіпса); - статус у колективі, характерні риси взаємин з	травень	учні 4-х класів	

	однолітками (соціометрія); Дж. Морено - відвідування уроків з метою вивчення ставлення вчителя до учнів, стилю проведення уроків і впливу цих факторів на засвоєння навчального матеріалу			
1.6	Допрофільна діагностика схильності учнів до вивчення окремих предметів: -методика «Профіль» (модифікація «Карти інтересів»); -виявлення схильностей: «Опитувальник професійних схильностей Л. Йовайши» (модифікація Г.В.Резапкиной); -діагностики особливостей мислення: Опитувальник типу мислення;	протягом року	учні 7-8-х класів	
1.7	Індивідуальна діагностична робота з дітьми, що потребують підвищеної уваги «Тест шкільної тривожності» (Філіпс), «Методика діагностики стану агресії» (Басса-Дарки), «Методика виявлення типу темпераменту» (Айзенк), анкета гіперактивності (Калити),	за запитом педагогів	учні , що потребують підвищеної уваги	

1.8	Пошук обдарованих учнів: - анкета мотивації Пашнева - методика визначення головної півкулі мозку Ликсмана - тест «Здібності школяра» Петрушин	протягом навчального року	учні	
1.9	Діагностика родинних відносин: Проективна методика "Кінетичний малюнок родини", тест «Ваше виховання».	за потреби	учні, батьки	
2 Профілактика				
2.1	Профілактика шкідливих звичок та формування навичок здорового способу життя	жовтень - листопад	учні 1-11 класів	
2.2	Акція «16 днів проти насильства»	листопад-грудень	учні, батьки, педагоги	
2.3	Тематичні заходи «СНІД! Не залишимося байдужими!»	листопад	учні, педагоги	
2.4	Уроки добра	грудень-січень	учні 1-11 класів	
2.5	Профілактика конфліктних ситуацій «учень-учень», «учень-батьки», «учень-вчитель», «учитель-батьки»	протягом року	учні 1-11 класів	
2.6	Тренінги - тренінгові заняття «Стоп булінг» - тренінг «Ти і твої емоції» Крок до успіху:	вересень-жовтень	5-11 класи	

	психологічний супровід обдарованих дітей/ С.В.Бащенко.-Х.:Вид-во «Ранок», 2016 - тренінгові заняття «Упевненість у собі як показник успішності в майбутньому» Крок до успіху: психологічний супровід обдарованих дітей/ С.В.Бащенко.-Х.:Вид-во «Ранок», 2016	лютий березень	11-ті класи 9,11-ті класи	
3 Корекція				
3.1	-Програма Корекційно - розвиваючих занять з адаптації першокласників до шкільного навчання "Я – першокласник!" Наумова В. П. Педагог-психолог МДЗЗ «Великогодична ЗОШ» -Корекція дезадаптації першокласників «Адаптація першокласників до школи» (Белік Л.М.)	грудень-січень	учні 1-х класів	
3.2	Корекція дезадаптації п'ятикласників Групові заняття: програма адаптації «Перший раз у 5 клас» Є.Коблик	листопад-грудень	учні 5-х класів	
3.3	Програма адаптаційного періоду для учнів 10-го класу Титова Олена Сергіївна	грудень-лютий	учні 10-х класів	

3.4	Програма корекції стресових розладів і тривожності у дітей та підлітків Кунаєва Ірина Юріївна	протягом року (за потребою)	учні	
3.5	Підвищення стійкості до переживання наслідків стресу школярами після психотравмувальних подій, корекційно-розвиткова програма «Безпечний простір»	Протягом року	Учні	
5. Консультування				
5.1	Індивідуальне та групове консультування за результатами діагностики	протягом року	учні, батьки, вчителі	
5.2	Профконсультації з метою допомогти у професійному визначенні	лютий-травень	учні	
5.3	Консультація учнів з питань: - психологічна допомога та емоційна підтримка учнів -робота з переселенцями - Відносини з ровесниками; - відносини з протилежною статтю; - відносини з вчителями; - вибір майбутньої професії; - проблеми особистісного зростання; - результати власної діагностики;	впродовж навчального року.	учні	

5.4	Консультування педагогів з питань оптимізації навчально-виховного процесу	впродовж навчального року	педагоги	
5.5	Консультація батьків, щодо питань: - зниження тривожності , стабілізація емоційного стану - спілкування з дітьми, нормалізація відносин; - проблеми у поведінці дітей; - проблеми у навчанні дітей; - результати діагностики дітей; - особисті проблеми батьків	впродовж навчального року	батьки	
5.6	Консультації дітей – вимушених переселенців, дітей, постраждалих унаслідок військових дій та їх батьків щодо розвитку самооцінки, соціалізації, розвитку товариськості	за потребою	діти, батьки	
6. Просвіта				
6.1	Проведення з учнями бесід, лекцій, індивідуальних та групових консультацій з питань: - виховна година «Комп'ютерна залежність» - виховна година «Шлюб. Одруження. Дитина.» - гра-подорож «Права дітей» - відео лекторій «Правова абетка»	7-8 класи 10 клас (дівчата) 3, 4 класи 1 -2 класи 8-9 класи	вересень січень грудень березень грудень	

	-акція «Червону стрічку носять небайдужі» до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом Тренінг «Твоє життя у твоїх руках» -година спілкування «Як обминути лихо» з переглядом відеофільму «Станція призначення – життя» -відеолекторій «Порушення прав дітей: експлуатація та торгівля» -година спілкування «Коли дівчинка дорослішає» -бесіди з профілактики шкідливих звичок, пропаганди ЗСЖ серед учнів на годинах спілкування	6-9 класи 10-11 класи 6-7 класи 7-11 класи	січень січень січень грудень	
6.2	Виступи на батьківських зборах (повідомлення результатів психологічних досліджень, надання рекомендацій, лекторій для батьків «Шкільні труднощі, як з ними впоратися батькам першокласника», «Психологічні особливості розвитку дитини підліткового віку», «Психологічна підготовка до ЗНО», «Психологічні особливості адаптації дитини до шкільного навчання», «Як допомогти дитині у виборі майбутньої професії», «Самопізнання як основа психологічного здоров'я»	за запитом адміністрації, класних керівників	батьки учнів 1-11-х класів	
6.3	Виступи на педагогічних радах (за планом роботи	за планом	педагоги	

	педрад).Підготовка буклетів, пам'яток тощо			
6.4	– інформування з проблем торгівлі людьми; – інформування з питань запобігання та протидії домашньому насильству в умовах воєнного стану в Україні; – формування у здобувачів освіти національних та європейських цінностей;	Протягом навчального року	Учасники навчально-виховного процесу	
6.5	Інші виступи	за запитом		
6.6	Дистанційна робота: - розміщення матеріалів на сайті школи ; - онлайн консультування, бесіди.	в умовах карантину	батьки, вчителі, учні	
7. Інше				
7.1	Складання аналітичного звіту соціально-психологічної служби за рік	травень	кабінет психолога	
7.2	Щоденне оформлення документації	щоденно	кабінет психолога	
7.3	Розробка корекційних і розвивальних програм	протягом року	бібліотека	
7.4	Підготовка виступів для в/г, батьківських зборів, м/о, педрад	згідно плану	бібліотека	

7.5	Підготовка тренінгів, диспутів	зротягом року	бібліотека	
7.6	Участь у науково-методичних семінарах соціальних педагогів та психологів	протягом року		
7.7	Педагогічна самоосвіта, робота з методичною літературою	протягом року	бібліотека, метод. каб.	
7.8	Складання банку даних психологічного інструментарію	протягом року	кабінет психолога	
7.9	Створення та оновлення стендів соціально-психологічної служби	протягом року	бібліотека	
7.10	Зв'язки з громадськістю: -Відвідування учнів вдома, бесіди з батьками. -Відвідування батьків за місцем роботи -Відвідування різних служб з метою консультацій -Співпраця з педагогами та психологами навчальних закладів -Взаємодія з органами виконавчої влади та громадським самоврядуванням -Співпраця з медпрацівниками -Взаємодія з недержавними громадськими організаціями.	протягом року при необхідності	окрема кат. Дітей	

Практичний психолог